C/2023/457

1.12.2023

P9_TA(2023)0098

EU:n päästökauppajärjestelmän tarkistaminen

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 18. huhtikuuta 2023 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 sekä asetuksen (EU) 2015/757 muuttamisesta (COM(2021)0551 – C9-0318/2021 – 2021/0211A(COD))

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

(C/2023/457)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2021)0551),

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 192 artiklan 1 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0318/2021),

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,

— ottaa huomioon Tšekin tasavallan senaatin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti antaman perustellun lausunnon, jonka mukaan esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen,

— ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 8. joulukuuta 2021 antaman lausunnon ([1]),

— ottaa huomioon alueiden komitean 28. huhtikuuta 2022 antaman lausunnon ([2]),

— ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 8. helmikuuta 2023 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,

— ottaa huomioon puheenjohtajakokouksen 9. maaliskuuta 2023 tekemän päätöksen, jolla ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnalle myönnettiin lupa jakaa lainsäädäntömenettely kahteen osaan ja jättää täysistunnon käsiteltäväksi kaksi erillistä konsolidoitua tekstiä,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,

— ottaa huomioon budjettivaliokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan, kehitysvaliokunnan sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnot,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön (A9-0162/2022),

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ([3]);

2. panee merkille tämän päätöslauselman liitteenä olevat komission lausumat;

3. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

4. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

([1]) EUVL C 152, 6.4.2022, s. 175.
([2]) EUVL C 301, 5.8.2022, s. 116.
([3]) Tämä kanta korvaa 22. kesäkuuta 2022 hyväksytyt tarkistukset (EUVL C 32, 27.1.2023, s. 108).

P9_TC1-COD(2021)0211A

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 18. huhtikuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/… antamiseksi kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta

(Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä sopimukseen parlamentin kanta vastaa lopullista säädöstä, direktiiviä (EU) 2023/959.)

LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAN LIITE

Komission lausumat kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/959 ([1]) hyväksymisen yhteydessä

Innovaatiorahasto ja merenkulku

Direktiivin 10 a artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen ehdotuspyyntöjen kohteena olevilla merenkulkuun liittyvillä aloilla olisi otettava käyttöön 20 miljoonaa päästöoikeutta vuoteen 2030 mennessä asianomaisissa ehdotuspyynnöissä vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

Markkinoiden avoimuus

Euroopan hiilimarkkinoiden eheyden ja avoimuuden lisäämiseksi komissio aikoo tehdä muutoksia delegoituihin säädöksiin, joilla säännellään päästöoikeuksien huutokauppaa ja unionin rekisterin toimintaa. Tavoitteena on parantaa sääntelyn edellyttämää raportointia ja markkinoiden seurantaa päästöoikeuksien ja niiden johdannaisten markkinoilla, edistää markkinoiden väärinkäytön estämistä ja havaitsemista ja auttaa ylläpitämään päästöoikeuksien ja niihin liittyvien johdannaisten markkinoiden asianmukaista toimintaa.

Komission asetuksen (EU) N:o 1031/2010 (huutokauppa-asetus) 36 artiklassa säädetään huutokauppapaikan velvollisuudesta ilmoittaa täydelliset ja täsmälliset tiedot jokaisesta huutokauppatapahtumasta rahoitusmarkkinadirektiivin 2014/65/EU (MiFID II) mukaisesti nimetylle toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselleen. Huutokauppa-asetuksen valmisteilla olevassa tarkistuksessa komissio aikoo edellyttää, että tiedot huutokauppatapahtumista ilmoitetaan myös suoraan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle (ESMA). Näin tehostetaan päästöoikeuksien huutokaupan ja siihen liittyvien jälkimarkkinakytkösten seurantaa.

Komission asetuksen (EU) 2019/1122 (rekisteriasetus) 55 artiklan 4 kohdan mukaan unionin rekisteriin on päästöoikeuksien siirron vireillepanon yhteydessä merkittävä, onko kyseessä puhtaasti kahdenvälinen OTC-tapahtuma. Markkinaosapuolet eivät kuitenkaan tee vaadittua merkintää järjestelmällisesti. Komissio aikoo muuttaa puhtaasti kahdenvälisten OTC-tapahtumien merkintävaatimusta tarkoituksenaan parantaa tilinomistajille suunnattua tiedotusta ja tehostaa tämän säännöksen täytäntöönpanoa. Lisäksi komissio aikoo tehdä teknisiä mukautuksia unionin rekisteriin niin, että merkinnästä tulee pakollinen edellytys tapahtumien toteutumiselle.

Parantaakseen markkinoiden sääntelyviranomaisten saatavilla olevien, päästöoikeuksien nk. spot-markkinoita koskevien tietojen laatua komissio aikoo muuttaa myös rekisteriasetusta, jotta kyseiset viranomaiset voivat pyytää säännöllistä pääsyä unionin rekisterin sisältämiin tietoihin. Näin sääntelyviranomaiset voivat saada oikea-aikaista tietoa, jota voidaan verrata johdannaismarkkinoista saatuihin lakisääteisiin tietoihin, ja tarvittaessa puuttua tilanteeseen Euroopan hiilimarkkinoiden moitteettoman toiminnan ylläpitämiseksi.

Komissio haluaa muistuttaa, että MiFID II -direktiivin nojalla päästöoikeudet on tammikuusta 2018 lukien luokiteltu rahoitusvälineiksi. Aiemmin ainoastaan päästöoikeuksien johdannaissopimukset kuuluivat rahoitusmarkkinasääntöjen soveltamisalaan. Käytännössä luokituksesta seuraa tarkkaan määriteltyjä velvoitteita yhteisöille, jotka käyvät kauppaa Euroopan hiilimarkkinoilla.

MiFID II -direktiivin 58 artiklan mukaan kaikkien markkinaosapuolten on ilmoitettava päivittäin niiden positioiden lukumäärä, joita niillä on hiilimarkkinoilla (positioista ilmoittaminen). Ilmoitukset toimitetaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille, ja ESMA julkaisee ne viikoittain.

Rahoitusvälinemarkkinoita koskevan asetuksen (EU) N:o 600/2014 (MiFIR) 26 artiklan mukaan markkinaosapuolten on ilmoitettava kansallisille viranomaisille myös yksityiskohtaiset tiedot kaikista päästöoikeuksiin ja niiden johdannaisiin liittyvistä rahoitusalan liiketoimistaan, mukaan lukien OTC-liiketoimet (velvollisuus ilmoittaa liiketoimista). Markkinoiden väärinkäyttöä koskevan asetuksen (EU) N:o 596/2014 16 artiklan mukaan kaikkiin markkinaosapuoliin sovelletaan markkinoiden väärinkäytön estämistä koskevia tiukkoja sääntöjä, mukaan lukien oikeudellinen velvoite ilmoittaa epäilyttävästä kaupankäynnistä asianomaisille rahoitusviranomaisille.

Markkinaosapuolten on ilmoitettava päästöoikeuksiin ja niiden johdannaisiin liittyvistä liiketoimistaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille, jotka vastaavat hiilimarkkinoiden valvonnasta. Euroopan tasolla kansallisten viranomaisten toimia koordinoi ESMA, kuten muidenkin rahoitusvälineiden tapauksessa.

([1]) EUVL L 130, 16.5.2023, s. 134.

Tulojen käyttö

Komissio katsoo, ettei direktiivin 2003/87/EY 3 d artiklan 4 kohta, 10 artiklan 3 kohta ja 30 d artiklan 6 kohta velvoita jäsenvaltioita varaamaan varoja kansallisella tasolla. Kyseisessä direktiivissä säädetään sekä tulojen lähteestä että yleisistä tarkoituksista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat valita näiden tulojen käyttötarkoituksen.

Komissio vahvistaa, ettei jäsenvaltioiden edellytetä sitovan päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokaupasta saatavia tuloja käyttötarkoitukseensa, vaan ne voivat käyttää näitä tuloja vastaavaa rahallista arvoa.